

# Olimpijske igre i sportska etika

1. Savremeni olimpijski pokret je postao najšira socijalna pojava koja zadire u sve pore društvenog života: politiku, ekonomiju, ideologiju, kulturu. Ideali olimpijskog pokreta koji su usmereni ka fizičkom i duhovnom vaspitanju čoveka, borbi protiv političke, rasne i religiozne diskriminacije, kao i njegova težnja ka miru, ravnopravnosti i saradnji među mladima, prihvaćeni su od svih slobodoljubivih i naprednih naroda sveta.

Na olimpijskim igrama, čak i kada ih pojedine države bojkotuju, učestvuje sve veći broj nacija i sportista. Povećava se i broj objekata koji su građeni specijalno za olimpijske igre. Povećava se i broj gledalaca.

Olimpijske igre imaju poseban značaj za sportiste. Želja je svakog sportiste da se kvalifikuje i učestvuje na olimpijskim igrama. Svakako da za ovo postoje brojni razlozi. Najpre, olimpijske igre su sastanak sportista iz svih grana sporta, pa se kroz život u olimpijskom selu omogućavaju svakodnevni kontakti, druženje, sklapanje prijateljstva i upoznavanje sportista iz raznih grana. To ostavlja nezaboravan utisak. Treba napomenuti da su olimpijske igre ne samo takmičenje već i svečanost, koja kod neposrednih učesnika budi najhumanija osećanja i pobude.

Olimpijske igre označavaju određene etape u razvoju sporta u svetu. One imaju neposredan uticaj na porast masovnosti i kvaliteta sportskih aktivnosti.

Za učešće i rezultate sportista na olimpijskim igrama postoji najšire interesovanje. Interesovanje nije samo za određenu granu sporta, već za celokupna ostvarenja. Na taj način su olimpijske igre izložene oštrim kritikama za sve negativnosti koje se javljaju na igrama. I kada se igre napadaju, to se čini dobronamerno i uz podržavanje osnovnih principa i ideja olimpijskih igara. Značaj savremenog olimpijskog pokreta je odavno prevazišao okvire sporta. Danas olimpijski pokret ima najširi društveni i politički značaj.

2. Olimpijski pokret i olimpijske igre su trpele određene promene u staroj Heladi. Trpi ih i u savremenom društvu. Iako spore, promene su uvek bile u službi sporta i opšteg napretka čitavog društva. Ne treba, znači, olimpijske igre idealizovati. Ni antičke ni savremene.

Živimo u vremenu koje je puno protivrečnosti. Tako danas mnogi očekuju pojavu savremenog cara Teodosija, koji će razbiti mit o olimpizmu i ukinuti olimpijske igre. Javljaju se brojni zahtevi za „čišćenjem“ igara od brojnih negativnosti. Istina je da, kao u staroj Heladi, i na savremenim olimpijskim igrama ima događaja koji nisu integralni činilac sporta, a našli su se kao integralni činilac igara. Potrebna je osuda i „čišćenje“ svih činilaca koji pokazuju svoje nehumanističko i razaračko lice. Za to je, međutim, potrebno poznavanje osnovnih postulata na kojima se zasniva savremeni sport i olimpijske igre, poznavanje brojnih etičkih, socijalnih, psiholoških i drugih aspekata sporta. Isključivost i najraznovidnija preterivanja diskvalifikacija, patetični lelek i zvonjava na uzbunu koji se javljaju posle olimpijskih igara u Moskvi i Los Angelesu ne doprinose rešavanju nagomilanih problema, Augijasove štale se ne mogu „očistiti peruškom“.

3. Budućnost olimpizma je izvesna u meri u kojoj je izvesna čovekova težnja za napretkom i usavršavanjem, za postizanjem novih dostignuća i razvoja njegovih stvaralačkih sposobnosti; u meri u kojoj je izvesna čovekova budućnost. Olimpijska baklja će nastaviti da gori svetlošću mira, slobode, ravnopravnosti i napretka sve dok je čovek u stanju da sačuva neugroženu ovu olimpijsku planetu.

O slabostima na olimpijskim igrama treba govoriti. To, međutim, treba činiti sa težnjom da se te slabosti isprave, kako bi se unelo više svetlosti i optimizma u igre, kako bi se postigli novi rekordi u prijateljskim odnosima među narodima. Da bi olimpijske igre ispunile svoju humanističku i socijalnu ulogu, neophodno je, po našem mišljenju, da sportski moral i etika budu na najvišem nivou kod učesnika i posmatrača, i da ostanu njihova svojina i posle završetka igara.